



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3897/2018
04.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, др Илије Зиндовића и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужила АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Ненад А. Милић, адвокат из ..., против тужене ВВ ... St. ...,, чији је пуномоћник Веселин Церовић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужила изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5167/17 од 30.11.2017. године, у седници одржаној 04.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужила изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5167/17 од 30.11.2017. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 651/14 од 25.03.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужила, којим је тражено да се утврди да су власнице са по $\frac{1}{2}$ идеалног дела на кући и две зграде у улици ... број ..., постојећих на кат. парцели (...) ... КО ..., уписане у лист непокретности ... КО ..., као и права коришћења земљишта на предметној парцели у површини од 10 ари и 16м², као неоснован. Ставом другим изреке, обавезане су тужиле да туженој солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 250.050,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5167/17 од 30.11.2017. године, одбијена је као неоснована жалба тужила и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 651/14 од 25.03.2016. године, исправљена решењем истог суда П 651/14 од 09.06.2017. године.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиле су благовремено изјавиле ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и повреде основних људских права у делу права на правично суђење гарантовано одредбом члана 32. Устава РС и одредбом члана 6. Европске конвенције заштите основних људских права и слобода.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11) и утврдио да ревизија тужила није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се (на посредан начин) неосновано указује и на битну повреду поступка из члана 361. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом (члан 374. став 1. важећег ЗПП), јер се другостепени суд правилно изјаснио о непостојању наведених битних повреда одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, пред Првим среским судом у Београду произлази да ГГ и ВВ1, удата ВВ, у изјави и пуномоћју овереном 02. марта 1961. године под Ов број .../... пред Првим среским судом у Београду, поседују побројану непокретну имовину, између осталог, плац са кућом и кућиштем - породичну стамбену зграду у којој обе станују у ул. ... број ..., уписана у ЗКУЛ ... КО, парцела ..., површине 10 ари и 16м² на којој су сувласнице на једнаке делове по решењу о наслеђивању Другог среског суда у Београду О бр. .../..., због одласка у иностранство и то ГГ ради лечења, а ВВ1 због удаје за америчког држављанина, целокупну означену имовину за време њиховог одсуства из земље остављају на чување и управљање њиховом рођаку ДД који ће о овој имовини водити рачуна и полагати рачуне ГГ и ВВ1 удатој ВВ или њиховом правном заступнику кога буду одредиле. ДД је дозвољено да се са својом породицом, супругом ЂЂ, мајком ЕЕ и троје малолетне деце усели у њихов стан у ул. ... бр. ... који стан је искључиво њихова породична својина, да ту станује са својим стварима, с тим што ће ствари потписница које се налазе у њиховом стану чувати и употребљавати, те стан чувати и по повратку у земљу стан предати са стварима у посед и на уживање без икакве судске пресуде и да се из истог са свим стварима и лицима исели. У изјави су побројане покретне ствари које су остављене на чување и употребу ДД и констатовано да све оправке зграде и стана, као и трошкове одржавања непокретних имања падају на терет ДД који је дужан чувати поверено имање и зграду и стан у исправном стању. Забрањено је свако отуђење, размена, трампа, залога, задуживање и стављање каквог терета на побројану покретну и непокретну имовину без њихове писмено дате сагласности. Све трошкове одржавања имања поправке куће, као и све јавне терете и порезе сносиће ДД, а овлашћен је да закупнину од подстанара прима у име потписница и да им од ових прихода измирује порезе и друге јавне терете. Из изјаве оверене 02. марта 1961. године под Ов број .../... пред Првим среским судом у Београду утврђено је да је изјаву дао ДД и да она гласи да потврђује да је од стране ГГ и ВВ рођене ВВ1, обе из ..., са станом у ул. ... број ... примио на чување побројану покретну и непокретну имовину, као и њихов стан на употребу, за време њиховог боравка ван граница ФНРЈ, која имовина и стан је означен у изјави и пуномоћју које су оне издале и овериле код Првог среског суда у Београду под Ов бр. .../... од 12.03.1961. године. Потписник изјаве ДД је изјавио да прима сва права и обавезе означене у цитираној изјави и пуномоћју и то под законском, моралном и кривичном одговорношћу. Из изјаве без овере и датума дате у ..., ..., ГГ и ВВ рођена ВВ1 су изјавиле да потврђују да су сагласне да њихов рођак ДД може на њиховом покретном имању у ... у ул. ... бр. ... уписано ЗКУЛ ... КО, катастарска парцела ... уз постојећу зграду дозидати једно одељење - собу величине 4x4 метара са једним

предсобљем, купатилом, шпајзом и WC и то о свом трошку и да он у њиховој кући у овим просторијама може наставити са становањем као носилац станарског права. Даље је наведено да се ова изјава сматра као допуна пуномоћја које је оверено код Првог среског суда у Београду под Ов бр. .../. дана 02.03.1961. године, те да исту може употребити код свих управних и судских власти у СФРЈ.

При овако утврђеном чињеничном стању, полазећи од одредбе члана 24. став 1. и члана 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа, нижестепени судови налазе, да правни претходник тужила њихов отац сада пок. ДД, а ни тужиле нису стекле својину на непокретности описане у изреци пресуде ни одржајем, ни грађењем, будући да нису били савесни. Давање сагласности оцу тужила од стране тужене и њене мајке не представља основ стицања својине, већ је дато овлашћење као израз жеље тужене да правном претходнику тужила и његовим члановима породице омогући боље животне услове, док се тужена и њена мајка налазе у Изјаве оверене 1961. године представљају писмена у којима је садржан уговор закључен између тужене и њене мајке с једне стране и оца тужила с друге стране, исти уговор је несумњиво теретан и представља уговор о закупу, с тим што нема закупнину у новцу, већ уместо ње је уговорено чување и одржавање ствари.

Оцењујући наводе ревизије, Врховни касациони суд налази да се закључак и одлука нижестепених судова заснива на правилној примени материјалног права чл. 21, 22, 24-26. и 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа. Правилно закључују нижестепени судови да се изјаве оверене 1961. године могу сматрати као документ у коме је садржан уговор закључен између тужене и њене мајке с једне стране и оца тужила с друге стране, да је тај уговор теретан и представља уговор о закупу, с тим што није уговорена закупнина у новцу, већ уместо ње уговорено је чување и одржавање ствари. Према члану 21. ЗОСПО прописано је да се право својине по самом закупу, између осталог, стиче и стварањем нове ствари и градњом на туђем земљишту. Одредбама чл. 24-26. истог закона прописани су услови под којима градитељ може стећи право својине грађењем на туђем земљиту, а при чему стицање права својине зависи од савесности градитеља, противљена власника земљишта, вредности грађевинског објекта и земљишта и рокова у коме власник земљишта може да оствари своје право. Отац тужила је добио сагласност да изврши одређену доградњу до постојећег објекта како би побољшао услове становања (да се дозиди једно одељење - соба величине 4x4 метра, са једним предсобљем, купатилом, шпајзом и WC) али је у изјави од 1961. године констатовано да се изјава сматра као допуна датог му пуномоћја које је оверено код Првог среског суда у Београду под Ов бр. .../... дана 02.03.1961. године. Правилно се закључује да дата сагласност оцу тужила не представља основ стицања својине већ је на такав начин дато овлашћење као израз жеље тужене да правном претходнику тужила и његовим члановима породице омогући боље животне услове док је она у Правилно се закључује да је на овакав начин, доградњом веће површине него што му је одобрено правни претходник прекорачио дату сагласност јер су правни претходник тужила и тужиле знали да граде на туђем земљишту и да немају овлашћења да граде у смислу да таквом градњом стекну својину на изграђеном објекту. Правни претходник тужила је доградио и две гараже и нов објекат од три просторије и нов објекат од пет просторија, али како се ради о помоћним објектима исти не представљају засебну грађевинску целину, исти не могу имати засебну правну судбину од главног објекта. С друге стране улагање у

простор у циљу побољшања услова живота тужила не представља основ стицања својине.

Тужиле се у ревизији позивају и на повреду права на правично суђење које је гарантовано одредбом члана 32. Устава РС и одредбом члана 6. Европске конвенције о заштити основних људских права и слобода. Таква повреда инкорпорира и погрешну примену материјалног права и битну повреду одредаба ЗПП. О непостојању битних повреда одредаба парничног поступка ван одредбе члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, другостепени суд се већ изјаснио приликом одлучивања о жалби тужила на првостепену пресуду, а другостепени суд у конкретном случају се изјаснио о правилној примени материјалног права. Због неправилно и непотпуно утврђеног чињеничног стања ревизија се не може изјавити, према члану 398. став 2. ЗПП.

Из напред изнетих разлога, применом члана 405. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић